

El Grup Eleuterio Quintanilla es va constituir a Astúries l'any 1994 amb el propòsit de donar resposta a un repte professional: l'arribada a les nostres escoles i instituts de nois i noies les famílies dels quals eren immigrants i s'incorporaven als centres educatius com a primer pas d'un procés d'integració que tindrà com a protagonistes, en el futur, altres agències.

Aquest fet, nou, sobre el qual no teníem formació i informació, va motivar una reflexió que continua avui dia, ja que estem lluny encara d'haver resolt les incògnites que ens planteja una realitat tan plural i sotmesa a variables tan diverses com l'aprenentatge de la llengua vehicular, l'accés en el currículum escolar a una llengua que s'està adquirint, els models d'integració i socialització... Sense oblidar l'altra cara de la moneda: la formació de l'alumnat autòcton, que ha d'adquirir una formació adequada per conviure en un món presidit per l'intens contacte de cultures.

La intervenció en el Simposi tindrà tres centres d'atenció principals:

TASQUES DE L'EDUCACIÓ INTERCULTURAL L'EXPERIÈNCIA DEL GRUP ELEUTERIO QUINTANILLA

Chema Castiello (Grup Eleuterio Quintanilla)

Sol haver-hi una distorsió notable quan es considera que l'educació intercultural és la resposta educativa a l'alumnat que prové de la immigració i requereix models particulars d'atenció educativa. L'aprenentatge de la llengua vehicular de l'ensenyament, els procediments d'escolarització, els mecanismes d'integració i socialització en les institucions escolars... sembla que són els centres d'atenció d'aquesta visió parcial de l'interculturalisme. Sol acompanyar-la una acció integradora que potencia el desenvolupament de mesures institucionals que tenen en compte la diversitat de procedències de l'alumnat d'un centre mitjançant setmanes interculturals en les quals les famílies mostren la seva gastronomia particular, el seu folklore, etc.

Des del nostre punt de vista, el moviment intercultural està obligat a replantejar-se també quina cultura escolar requereixen societats afectades per un multiculturalisme creixent. Més enllà de l'atenció oportuna a l'alumnat immigrant, és tot l'alumnat el que està afectat per aquesta realitat. I és tota la institució escolar i la cultura que atresora i imparteix la que ha de ser objecte de reflexió.

El Grup Eleuterio Quintanilla investiga aquesta doble tasca a partir de diversos centres d'atenció:

En primer lloc, fent una atenció particular al currículum oficial i, més en concret, als **llibres de text**, als seus **continguts** i als seus **models didàctics**, i valora la seva adequació com a instruments d'aprenentatge per a una pedagogia intercultural. En correspondència amb la crítica dels textos escolars, defensarem l'oportunitat de desenvolupar **materials alternatius** capaços de corregir les distorsions, els prejudicis i els silencis amb què els manuals escolars consideren els altres i les seves cultures. Ambdós aspectes s'il·lustraran a partir de les investigacions i publicacions del Grup.

En segon lloc, ens detindrem a presentar el que hem definit com una **pedagogia de la memòria** de les víctimes. Un projecte de treball que fins al moment ha culminat un dels seus capítols: el que té com a centre l'**holocaust**. Es tracta d'un acostament al racisme des d'alguns dels seus moments estel·lars. En aquest cas s'analitzarà l'espiral de la discriminació que porta en menys de deu anys jueus, gitanos, malalts mentals, homosexuals, rojos... de la privació de drets ciutadans a la crema en cambres de gas amb la col·laboració de tot un poble. Aquest dramàtic esdeveniment toca de ple les fibres del discurs pedagògic que confia a contribuir a la formació de l'ésser humà amb autonomia de judici i capacitat per exercir una llibertat responsable.

La pedagogia de la memòria de les víctimes és avui una tasca urgent, ja que constatem el risc evident de la tornada a una espiral de discriminació dirigida aquesta vegada cap als immigrants i, més particularment, cap als immigrants del món de l'islam.

L'interculturalisme que propugnem reclama l'oportunitat d'una escola capaç de combinar la lluita per l'acceptació de la diversitat i el pluralisme, amb la defensa radical de la justícia i la igualtat.